

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 1387/24
25.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Предрага Васића, председника већа, Мирославе Вучетић и Валентине Тодоровић Воркапић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., ЈМБГ ..., чији је пуномоћник Мирослав Живковић, адвокат из Београда, Цара Душана 66/19, против тужене Републике Србије-Министарства одбране, матични број 07093608, чији је заступник Војно правобранилаштво из Београда, Тимочка 15, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 3451/22 од 9.11.2023.године, по закљученој расправи пред овим судом као другостепеним судом дана 25.4.2025. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба тужене као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 3451/22 од 9.11.2023. године у првом и трећем ставу изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 21.375,00 динара у року од 15 дана од дана пријема отправка ове одлуке.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3451/22 од 9.11.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је обавезана тужена да му исплати на име накнаде нематеријалне штете укупан износ од 500.000,00 динара и то: на име накнаде штете због претрпљених физичких болова износ од 160.000,00 динара; на име накнаде штете због претрпљеног страха износ од 160.000,00 динара; на име душевних болова због наружености износ од 60.000,00 динара и на име накнаде штете због душевног бола услед умањења животне активности износ од 120.000,00 динара, све увећано са законску затезну камату почев од 9.11.2023. године, као дана пресуђења па до исплате. Ставом другим изреке пресуде одбијен је тужбени захтев преко досуђеног новчаног износа из става првог изреке пресуде, а до траженог новчаног износа и то на име накнаде штете и то за претрпљене физичке болове преко досуђених 160.000,00 динара, а до тражених 200.000,00 динара, односно за износ од

40.000,00 динара, на име претрпљеног страха преко досуђених 160.000,00 динара, а до тражених 200.000,00 динара, односно за износ од 40.000,00 динара, на име душевних болова због наружености преко досуђених 60.000,00 динара до тражених 150.000,00 динара, односно за износ од 90.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова услед умањења животне активности преко досуђених 120.000,00 динара, а до тражених 250.000,00 динара, односно за износ од 130.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 9.11.2023. године, као дана пресуђења па до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 204.100,00 динара.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу побијајући је у првом и трећем ставу из свих законских разлога.

Испитујући правилност првостепене пресуде у ожалбеном делу складу са одредбом члана 386 став 3 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" број 72/11, 55/14 и 18/20), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба тужене неоснована.

У поступку доношења ожалбене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбама члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити повреде из одредабе члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку на шта се у суштини указује жалбом. Такође се не ради о неправилној примени материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању у првостепеном поступку следи: да је критичном приликом 18.12.2017. године тужилац био у радном односу код тужене и да је до његовог повређивања дошло током рада; да је тужилац на дан повређивања 18.12.2017. године био распоређен на радном месту механичар за ТТУ системе, а да је посао који је обављао у моменту када се догодила повреда на раду ношењем терета и да је до повреде дошло услед пада терета на руку и ногу па да је већ први лекар који је прегледао тужиоца квалификовао повреду на раду тужиоца као тешку телесну повреду; да из изјаве тужиоца утврђено је да је критичном приликом дошао на посао пошто ради у стационарном делу везе па да су их упутили у Кикинду по телекомуникациони уређај, тамо су ишли он и колега ББ те ВВ као возач, те да кад су стигли у Кикинду ишли су на други или трећи спрат у објекту како би преузели рек орман, металну велику кутију која има преко 80 килограма, па су он и колега ББ носили орамар низ степенице и да је њему нога склизнула па је рек орамар па њему на леву ногу и прикљештио му десну шаку која се нашла између степеница и рек ормара, тог тренутка да је осетио велики бол и када су померали рек орамар видео је да је исцепана кожа, видео кости и месо десне шаке као и обимно крварење и лева нога га је болела у скочном зглобу па да је придржаван док се спуштао низ степенице, а када је сео у возило од бола је пао у несвест и да су га повратили, а да је у међувремену стигла Хитна помоћ из Кикинде те да су му очистили рану и ушили је снимили, са констатацијом да има прелома, стављен је завој, неки штапић да фиксира шаку и да је у вечерњим сатима, а повреда се десила око 12,15 тог 18.12.2017. године, примљен на ВМА па да су тамо кренули да одшивају рану и да је поново чисте и поново ушивају због чега је трпео велику бол и због чега је имао предсвесно стање; пошто су поново ушили рану, ставили гипс и снимили му ногу где је констатовано нагњечење, а тек после његовог боравка у бањи констатовано је да набијена једна кост у другу и то је тад сређено, али тек после три месеца у односу на повређивање па да последице има и

даље јер нема стисак у шаци као што је раније имао те да му тужена у вези повреде на раду није било шта уплатила, да није било обештећења осигуравајућег друштва, само је од војног синдиката добио 10.000,00 динара по том основу; тужилац кад је послат по налогу тужене да преузме рек орман да није добио никакву ХТЗ заштиту, чак ни рукавице и тужилац је указао да у опису његовог посла није да преноси уређаје за потребе тужене; из изјаве сведока ББ који је очевидац догађаја утврђено је да је стигло из команде да треба да иду у Кикинду и преузму рек орамар из Телекома па да су он и тужилац са возачем ВВ кренули службеним возилом и стигли у Кикинду до објекта Телекома те да су се он и тужилац попели како би преузели ормар док је ВВ остао да их чека и да док су он и тужилац носили рек орман низ степенице кад су дошли већ пред крај, тужилац се практично оклизнуо о степеник и пао заједно са рек орамаром, практично је пао рек ормар страном коју је тужилац држао па да како је рек орман падао, тако је и њему склизнуо из руке од тежене, да мисли да је тежак преко 80 килограма, а тужиоцу да је одмах пао на руку и ногу, да је тужилац био крвав и онесвестио се и да је он све време и кад је дошла Хитна помоћ и кад је био у болници у Кикинди био уз тужиоца односно чекао па да су тужиоца потом одвезли на ВМА, ту су га оставили на ВМА и да зна из приче да је тужилац био три месеца на боловању, а да су он и тужилац критичном приликом имали само униформу коју иначе носе, нису добили заштитну опрему; вештачењем преко вештака за област медицина др Цветина Урошевића и др Милована Петрушића првостепени суд је утврдио да је тужилац због повреде од 18.12.2017. године претрпео интензиван страх као афективни одговор организма на ситуацију у којој се нашао и то у моменту саме опасности примаран страх у трајању од једног до пет минута након чега је следио секундарни страх који је трајао око 18 часова те страх средњег интензитета у трајању од четири недеље, а потом страх слабог интензитета у трајању од једног до два месеца те да доживљени страх није оставио последице на психичком плану, нити умањење животне активности, а да је тужилац због врсте и тежине телесне повреде трпео физичке болове јаког интензитета укупно два дана, болови су били присутни од момента повређивања и у току лечења након повређивања, све уз адекватну терапију, а болови средњег интензитета су трајали око две недеље, болови слабог интензитета све до краја непрекидног лечења повремено, да естетско оштећење код тужиоца је лаког степена, а огледа се у ожиљку на руци између четвртог и петог прста величине зрна пасуља који ожиљак је видљив када се обрати посебна пажња, док је тужиоцу животна активност са становишта вештака специјалности ортопедије и хируршке трауматологије умањна за 6% трајно и огледа се у контрактури свих зглобова петог прста десне шаке средњег степена па да због свакодневене животне потребе везане за послове који захтевају употребу десне руке (шаке) било fine или грубе, обавља исте се појачаним напором.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостпени суд је с позивом на одредбе члана 164 Закона о раду, 154 став 1 и 2 Закона о облигационим односима, те одредбе члана 173, 174 став 1 и 200 истог закона закључио да је тужена одговорна за насталу штету у вези са предметном опасном ствари (рек орамар) који је тужилац по налогу послодавца за потребе посла физички носио у рукама и те одговорности би се могла ослободити у целости или делимично као послодавац само под условима из члана 177 став 1, 2 и 3 Закона о облигационим односима па је делимично усвојио тужбени захтев полазећи од тога да тужиоцу припада право на досуђивање правичне новчане накнаде, а при том је првостепени суд водио рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи накнада па је нашао да на дан пресуђења тужиоцу припада правична новчана накнада применом члана 232 Закона о парничном поступку и то: за претрпљене физичке болове износ од 160.000,00 динара; за претрпљени страх износ од 160.000,00 динара; на име душевних болова због наружености износ од 60.000,00

динара и на име претрпљеног душевног бола због умањења животне активности износ од 120.000,00 динара, што је укупно 500.000,00 динара. На ове износе првостепени суд је досудио законску затезну камату од дана пресуђења као дана са којим је одмерио висину до исплате у складу са одредбама члана 277 Закона о облигационим односима. Износе преко досуђених до укупно траженог износа од 800.000,00 динара, првостепени суд је одбио појединачно са законском затезном каматом која је тражена на сваки појединачни износ.

У поступку пред овим судом веће је поступајући по жалби тужене заказало расправу ради поновног саслушања тужиоца и сведока ради правилног утврђења чињеничног стања, у вези са захтевима који су постављени, а о њима је првостепени суд одлучивао, нарочито имајући у виду решење Апелационог суда у Београду Гж1 3550/22 од 21.2.2022. године, везано за коришћење ХТЗ опреме и евентуалног доприноса тужиоца у вези са коришћењем односно некоришћењем исте, у складу са одредбама члана 383 Закона о парничном поступку.

Дана 25.4.2025. године на расправи пред већем другостепеног суда изведен је доказ саслушањем тужиоца у складу са одредбом члана 278 став 1 Закона о парничном поступку и доказ саслушањем сведока који је био очевидац догађаја од 18.12.2017. године и то на рочишту којем су присуствовали пуномоћници тужиоца, у одсуству уредно позваног заступника тужене.

Тужилац је остао у свему при исказу који је дао пред првостепеним судом и објаснио да било кад раније, у односу на 18.12.2017. године, није преносио рек ораман те да тог 18.12.2017. године није имао заштитне рукавице, нити какве посебне ципеле, нити било шта од ХТЗ опреме јер њом није био задужен од стране тужене, као и да за радно место на којем је био распоређен није била предвиђена ХТЗ опрема, а да је он тог дана први пут послат да са колегама обави тај посао и нарочито је нагласио да и и даље трпи последице штетног догађаја од 18.12.2017. године.

Сведок ББ, као очевидац штетног догађаја од 18.12.2017. године, је остао у свему при исказу који је дао као сведок пред првостепеним судом и објаснио да је њему лично било први пут да преноси такву врсту терета односно рек орман па да он није користио било какву ХТЗ опрему, а ни тужилац, те да њему, имајући у виду послове које је обављао као професионални војник, ХТЗ опрема није била везана за опис посла и није је задуживао, као и да том приликом кад су добили налог нису им било шта рекли у вези ХТЗ опреме, нити је дали. Он је нарочито нагласио да нису задуживали ХТЗ опрему, нити је у опису њихових радних места било да је задужују.

Исказима тужиоца и сведока овај суд је поклонио веру као логичним и убедљивим те непротивречним осталим изведеним доказима које је и овај суд, као и првостепени прочитао, укључујући исказе тужиоца и сведока који су дати пред првостепеним судом.

Другостепени суд је оценио, исказ тужиоца и сведока, сваки засебно, и у вези са осталим изведеним доказима, те на основу резултата целокупног поступка, све у складу са одредбом члана 8 Закона о парничном поступку, је утврдио: да се тужилац који је 1988. годиште на дан 18.12.2017. године као тад запослен код тужене као послодавца и то на радном месту механичар за ТТУ системе у 12,15 часова тог дана повредио јер је по налогу послодавца са колегом носио терет и то рек ормар који је изузетно тежак и да је и њему и колеги било то први пут да носе такав терет, као и да

том приликом нису имали ни рукавице, ни било какву другу ХТЗ опрему јер је нису ни задуживали, што је било у складу са пословима на које су били иначе распоређени, а да им било ко кад им је дат налог за пренос рог рек орамара није било шта рекао у вези са ХТЗ опремом, нити им је иста дата; да је, дакле, до повређивања тужиоца дошло током рада код тужене кад је поступао са колегом по налогу и да је до повреде дошло услед пада веома тешког терета и то рек ормара као ствари кад су се тужилац и његов колега спуштали низ степенице објекта у којем су га по налогу преузели па да је тај орамар пао тужиоцу на руку и ногу и да је већ први лекар који је прегледао тужиоца квалификовао повреду на раду тужиоца као тешку телесну повреду; вештачењем преко вештака за област медицина др Цветина Урошевића и др Милована Петрушића је утврђено да је тужилац због повреде од 18.12.2017. године претрпео интензиван страх као афективни одговор организма на ситуацију у којој се нашао и то у моменту саме опасности примаран страх у трајању од једног до пет минута након чега је следио секундарни страх који је трајао око 18 часова те страх средњег интензитета у трајању од четири недеље, а потом страх слабог интензитета у трајању од једног до два месеца те да доживљени страх није оставио последице на психичком плану, нити умањење животне активности, а да је тужилац због врсте и тежине телесне повреде, квалификовано као тешка телесна повреда, трпео физичке болове јаког интензитета укупно два дана, болови да су били присутни од момента повређивања и у току лечења након повређивања, све уз адекватну терапију па болови средњег интензитета су трајали око две недеље, а болови слабог интензитета све до краја непрекидног лечења повремено, да естетско оштећење код тужиоца је лаког степена, а огледа се у ожиљку на руци између четвртог и петог прста величине зрна пасуља који ожиљак је видљив када се обрати посебна пажња, док је тужиоцу животна активност са становишта вештака специјалности ортопедије и хируршке трауматологије умањна за 6% трајно и огледа се у контрактури свих зглобова петог прста десне шаке средњег степена па да због свакодневне животне потребе везане за послове који захтевају употребу десне руке (шаке) било fine или грубе, обавља исте се појачаним напором.

Са свега наведеног, овај суд као другостепени је утврдио да је тужена као послодавац одговорна за накнаду штете тужиоцу који је на дан штетеног догађаја био запослен код ње који је поступао по њеном налогу који је подразумевао пренос изузетно тешке ствари и то рек ормара какву ни он ни његов колега нису било кад раније преносили, а који уз то било какву ХТЗ опрему од тужене нису добили, те да је првостепени суд правило делимично усвојио тужбени захтев тужиоца имајући у виду тежину повреде на раду, интензитет и дужину трајања физичких болова, душевне болове због умањења животне активности, нарочито уз проценат и у чему се огледа то умањење животне активности, његову животну доб, пол, занимање, степен наружености имајући у виду већ наведено, те интензитет и дужину трајања страха те имајући у виду да страх није оставио трајне последице у психичкој сфери тужиоца, нарочито имајући у виду да се код свега утврђеног, нарочито имајући у виду да је тужена тужиоцу наложила да са колегом који као ни он није имао искуства у преношењу рек ормана допреми рек орман тако што ће га се колегом сам преузети из објекта у којем је био, а да јој је било познато да они не задужују било какву ХТЗ опрему имајући у виду нарочито послове на којима их је била распоредила због чега се не може узети, супротно тврдњи тужене да постоји допринос тужиоца повређивању, те све имајући у виду да тужена до закључења расправе, како произилази, није било шта исплатила по основу накнаде штете због повреде на раду, а да је једино што је тужилац примио од новца у вези са штетеним догађајем од 18.12.2017. године износ од 10.000,0 динара који је добио од независног синдиката.

Одредбом члана 164 Закона о раду (“Службени гласник РС” број 24/05, 61/05...75/14) прописано је да ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом.

Одредбама члана 154 Закона о облигационим односима који регулише питање основа одговорности прописано је да ко другом проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, за штету од ствари или делатности од којих потиче повећана опасност штете за околину, одговара се без обзира на кривицу, а за штету без обзира на кривицу одговара се и у другим случајевима предвиђеним законом.

Одредбом члана 173 Закона о облигационим односима прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да нису били узрок штете.

Одредбама члана 177 став 1, 2 и 3 Закона о облигационим односима прописано је да ималац се ослобађа одговорности ако докаже да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, а чије се дејство није могло предвидети, ни избећи или отклонити, ималац ствари ослобађа се одговорности и ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити и да ималац се ослобађа одговорности делимично, ако је оштећеник делимично допринео настанку штете.

Одредбама члана 200 Закона о облигационим односима прописана је новчана накнада нематеријалне штете па је прописано, између осталог, да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, као и за страх суд ће ако нађе да околности случаја, нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству. Ставом другим овог члана овог закона прописано је да приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Одредбом члана 277 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице, и затезну камату по стопи утврђеној законом.

Рек ормар, изузетне тежине, који су носили тужилац и његов колега, као запоселни код тужене, први пут, и то по налогу тужене као послодавца, без икакве заштитене опреме, у време штетног догађаја, те чији је пад проузроковао штету за тужиоца, јесте опасна ствар па имајући у виду утврђено, тужена јесте одговорна за штету и то до висине, по сваком виду нематеријалне штете, која представља правичну накнаду, све код околности да на страни тужиоца нема доприноса, што је несумњиво утврдио овај суд, на основу којег би тужена могла бити ослобођена одговорности макар делимично.

Овај суд је ценио и навод жалбе тужене, да је ожалбена пресуда неразумљива те да противречи сама себи и разлозима пресуде, односно да у истој нису наведени разлози о одлучним чињеницама, односно постоје противречности због којих се

пресуда не може испитати, али је нашао да оваква битна повреда не стоји и да изведени докази пред овим судом само потврђују правилност првостепене пресуде.

Са свега наведеног, овај суд је као другостепени, након одржане и закључене расправе, потврдио првостепену пресуду у ожалбеном делу односно потврдио први став изреке првостепене пресуде којим је делимично усвојен тужбени захтев тужиоца.

Потврђено је и решење о трошковима парничног поступка, садржано у трећем ставу првостепене пресуде, као правилно засновано на одредбама члана 153 и 154 Закона о парничном поступку.

Како је жалба тужене одбијена као неоснована, то је захтев исте за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен применом одредаба члана 153, 162 и 163 Закона о парничном поступку.

Пошто је тужилац успео у спору пред другостепеним судом досуђени су му од стране овог суда као другостепеног трошкови другостепеног поступка у складу са одредбама члана 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку и то за заступање од стране адвоката на једном одржаном рочишту пред другостепеним судом у износу од 21.375,00 динара, све имајући у виду вредност спора која је је 800.000,00 динара и важећу АТ на дан пресуђења.

На основу изложеног применом одредаба члана 390 и 165 став 1 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" број 72/11, 55/14 и 18/20) одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Предраг Васић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић